

23. juli 2013

EM 2013/83

I henhold til § 33 i Forretningsordenen for Inatsisartut fremsætter jeg hermed følgende beslutningsforslag:

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at arbejde for, at loven om Dansk Institut for Internationale Studier, DIIS, anordnes for Grønland, således at Inatsisartut og Naalakkersuisutkan anmode om redegørelser og udredninger om emner med relevans for Grønland og Arktis fra DIIS, og så Inatsisartut og Naalakkersuisut generelt i højere grad kan gøre brug af DIIS.

(Medlem af Inatsisartut Sara Olsvig, Inuit Ataqatigiit)

Begrundelse:

I 2012 adskilte Folketinget lovene for Dansk Institut for Menneskerettigheder (IMR) og Dansk Institut for Internationale Studier (DIIS). I den forbindelse blev loven om IMR anordnet for Grønland. Loven om DIIS blev derimod ikke anordnet for Grønland.

Arktis og Grønland fylder mere og mere i dansk sikkerheds-, forsvars- og udenrigspolitik. Det har blandt andet resulteret i, at institutioner som DIIS også i højere grad beskæftiger sig med Arktis og Grønland.

Særligt i forhold til udenrigs- og sikkerhedspolitik, som er nogle af DIIS' kerneområder, sker der dog en hastig udvikling i Rigsfællesskabet, og det er af stor interesse for Grønland at kunne trække på den ekspertise på området, som DIIS besidder.

I bemærkningerne til den nye lov om DIIS fremhæves Arktis som et af de fremtidige væsentlige analyseområder for DIIS. Om DIIS' mandat står der følgende:

"Fremover fremhæves desuden arktiske forhold (...) sammen med de øvrige nævnte forskningsområder. I lyset af udviklingen i Arktis de seneste år, herunder Grønlands øgede selvstyre og nye klimaskabte muligheder, har området fået større international opmærksomhed med udenrigs- og sikkerhedspolitisk betydning for Rigsfællesskabet".

I Folketingets betænkning om den nye lov skriver Udenrigsudvalget således også, at:

"Udvalget deler denne vægtning af det arktiske område. Grønland har af naturlige årsager en særlig interesse i instituttets arbejde i forhold til Arktis, og udvalget lægger vægt på, at DIIS' forsknings- og forskningsformidling vedrørende arktiske forhold – med respekt for instituttets uafhængighed – skal foregå i et samarbejde med relevante grønlandske institutioner såsom Ilisimatusarfik – Grønlands Universitet og i dialog med grønlandske embedsmænd".

Samt, at:

”Udvalget har derfor optrykt ministerens svar på spørgsmål 1, der omhandler dialogen med Grønland, som bilag til denne betænkning. Udvalget går ud fra, at instituttet i henhold til § 2, nr. 3, kan udarbejde redegørelser og udredninger efter fælles anmodning fra Folketinget og Inatsisartut, uden at loven er sat i kraft for Grønland ved kongelig anordning”.

Udenrigsministeren skriver i pågældende udvalgsspørgsmålssvar, at:

”Den gældende lov om etablering af Dansk Center for Internationale Studier og Menneskerettigheder er sat i kraft i Grønland, men ikke på Færøerne, og lovudkast L155 om Dansk Institut for Internationale Studier åbner mulighed for, at loven ved kongelig anordning kan sættes i kraft for Grønland og Færøerne.

Grønlands Selvstyre skønner ikke selv i sit høringssvar til lovudkastet, at der umiddelbart er behov for at søge loven sat i kraft for Grønland. Jeg støtter fuldt Selvestyrets ønske om, at DIIS’ forskning og forskningsformidling vedrørende arktiske forhold – med respekt for instituttets uafhængighed – skal foregå i et samarbejde med relevante institutioner, såsom Illisimatusarfik – Grønlands Universitet – og at bemærkningen i de generelle bemærkninger til lovforslaget, pkt. 1.2, om at instituttet skal fremme dialogen mellem embedsmænd og forskere også omfatter grønlandske embedsmænd. Selvestyret og jeg går også ud fra, at instituttet i henhold til § 2, nr. 3, kan udarbejde redegørelser og udredninger efter fælles anmodning fra den danske regering og Naalakkersuisut, uden at loven er sat i kraft for Grønland ved kgl. Anordning”.

På daværende tidspunkt har der altså ikke fra Naalakkersuisuts side været et ønske om, at loven om DIIS anordnes for Grønland. Det mener vi dog i Inuit Ataqatigiit, at tiden er blevet moden til. Loven bør anordnes for Grønland, særligt set i lyset af, at Arktis fremhæves som et væsentligt analyseområde.

Vi mener ligeledes, at en anordning af loven vil være på sin plads nu, hvor Grønland og Danmark i højere grad skal samarbejde om det udenrigs- og sikkerhedspolitiske. For at kunne deltage i dette samarbejde på lige fod med Danmark finder vi det vigtigt, at Inatsisartut og Naalakkersuisut kan anmode om redegørelser og udredninger..

For Inatsisartut er det vigtigt ikke bare at kunne rekvirere undersøgelser sammen med Folketinget. Som grønlandske politikere arbejder vi naturligt løbende med arktiske spørgsmål og Grønland, og vi kan også komme i den situation, at vi ønsker et emne belyst, som ikke nødvendigvis har været i Folketingets eller den danske regerings søgelys.

Derfor foreslår vi nu, at Inatsisartut pålægger Naalakkersuisut at arbejde for en anordning af loven om DIIS.

De økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige.

Forslaget forventes ikke at have væsentlige økonomiske eller administrative konsekvenser for de grønlandske myndigheder.

De økonomiske og administrative konsekvenser for det private erhvervsliv.

Ingen

De økonomiske og administrative konsekvenser for borgerne.

Ingen